

Rb Amsterdam, 7 april 2010, RTL

PUBLICATIE

Zorgvuldige wijze van in beeld brengen bedrijf

- De voorzieningenrechter concludeert dat de auto kort na de aankoop herhaaldelijk motorproblemen heeft vertoond en dat RTL de klachten van [B] serieus heeft mogen nemen. De wijze waarop [X] en zijn bedrijf in beeld zijn gebracht, wordt voldoende zorgvuldig bevonden. Alleen voor personen die reeds bekend zijn met [X] en zijn bedrijf, zijn hij en zijn bedrijf herkenbaar.

In de uit te zenden beelden is niets te merken van een beledigende of intimiderende toon van de verslaggeefster. Wel is te zien dat de camera pas na herhaald verzoek van [X] is uitgezet en dat [X] zich daarover begrijpelijkerwijs opwond. Uit deze beelden komt [X] echter niet ongunstig over. Vervolgens is [X] weer te zien op het moment dat hij samen met Bos en diens vader naar buiten komt en vertelt welke - redelijke en voor Bos acceptabele - afspraken tussen hen zijn gemaakt en Bos hem de hand schudt. Al met al is de voorzieningenrechter van oordeel dat voldoende zorgvuldig in beeld is gebracht. In dat verband is nog van belang dat in het programma melding wordt gemaakt van het aanbod van [X] van 1 maart 2010 om de auto weer te repareren. Ook is van belang dat de bedrijfsnaam onleesbaar is gemaakt, zodat [X] en het bedrijf alleen herkenbaar zijn voor personen die met [X] en zijn bedrijf al bekend zijn. Voorsnog is de voorzieningenrechter dan ook van oordeel dat uitzending van de opnamen geen onrechtmatige daad jegens [X] oplevert. Dat uitzending van de opnamen voor [X] een zekere mate van negatieve publiciteit kan opleveren, maakt dit niet anders.

PORTRETRECHT

Toestemming voor opname – geen dwang

- Weliswaar is voorstelbaar dat [X] bang was dat indien hij niet zelf in beeld zou verschijnen met een toelichting op de gemaakte afspraken, de uitzending voor hem ongunstiger zou uitpakken, maar dit is onvoldoende om van dwang te spreken.

[X] beroept zich tevens op zijn portretrecht. Partijen verschillen van mening over de vraag of [X] toestemming in de zin van artikel 19 Auteurswet heeft gegeven voor de opnamen. [X] bestrijdt dat hij toestemming heeft gegeven. Hij stelt voor de camera te zijn versche-

nen omdat hij zich daartoe gedwongen voelde, teneinde de schade te beperken door nog een positieve wending aan het publiek te laten zien. Weliswaar is voorstelbaar dat [X] bang was dat indien hij niet zelf in beeld zou verschijnen met een toelichting op de gemaakte afspraken, de uitzending voor hem ongunstiger zou uitpakken, maar dit is onvoldoende om van dwang te spreken. Dat [X] en Bos afspraken hadden gemaakt, zou ook in de uitzending kunnen zijn gemeld zonder dat [X] zelf in beeld kwam. Voorsnog wordt het er dan ook voor gehouden dat [X] toestemming voor de opnamen heeft verleend, zodat het beroep op zijn portretrecht hem niet kan baten.

Vindplaatsen:

Vzgr Rb Amsterdam, 7 april 2010

(M. van Hees)

RECHTBANK AMSTERDAM

Sector civiel recht, voorzieningenrechter

Zaaknummer/rolnummer: 455858 / KG ZA 10-699 MH/EB

Vonnis in kort geding van 7 april 2010

in de zaak van

[X], handelend onder de naam AUTOSALE, gevestigd en kantoorhoudend te Nistelrode, gemeente Bernheze,

eiser bij dagvaarding van 6 april 2010, advocaat mr. K. van Straten te Schijndel,

tegen

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid RTL GROUP BEHEER B.V.,

2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid RTL NEDERLAND BROADCAST OPERATIONS B.V.

3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid RTL NEDERLAND INTERACTIEF B.V.

4. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid RTL NEDERLAND B.V.

5. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid RTL NEDERLAND PRODUCTIONS B.V.

6. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid RTL NEDERLAND HOLDING B.V.

7. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid RTL FMB.V.

alle gevestigd te Hilversum, gedaagden,

advocaat mr. J.C.H. van Manen te Amsterdam.

Partijen zullen hierna [X] en RTL worden genoemd.

1. De procedure

1.1. Ter terechtzitting van 7 april 2010 heeft gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding. RTL heeft verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de gevraagde voorziening.

[X] heeft producties in het geding gebracht en belde partijen een pleitnota. Na verder debat hebben partijen verzocht vonnis te wijzen. In verband met de spoedeisendheid van de zaak is op 7 april 2010 de beslissing gegeven. Aan partijen is meegedeeld dat op 14 april

2010 een verkort vonnis zal worden gewezen, dat in ieder geval de dragende overwegingen zal bevatten. Het onderstaande vormt dat verkorte vonnis. Partijen wordt verzocht om binnen zeven dagen na de vonnisdatum aan de onderaan dit vonnis genoemde griffier, schriftelijk mee te delen of zij nog prijs stellen op een uitwerking. Mocht een dergelijk bericht niet worden ontvangen, dan zal van uitwerking worden afgezien.

1.2. Ter zitting waren aanwezig [X] bijgestaan door mr. Van Straten, en aan de zijde van RTL mr. S. Blom, bedrijfsjurist, en mevrouw Schenk, verbonden aan Blue Circle, bijgestaan door mr. Van Manen en zijn kantoor-genote mr. E.S. Rethmeier.

2. De feiten

De weergave van de feiten volgt bij de uitwerking.

3. Het geschil

De weergave van het geschil volgt bij de uitwerking.

4. De beoordeling

4.1. Uitgangspunt is dat de toewijzing van de vordering van [X] in beginsel een beperking inhoudt van het in artikel 10 lid 1 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) neergelegde grondrecht van RTL op vrijheid van nieuwsgaring/meningsuiting. Een dergelijk recht kan slechts worden beperkt. Indien dit bij de wet is voorzien en noodzakelijk is in een democratische samenleving bijvoorbeeld ter bescherming van de goede naam en de rechten van anderen (artikel 10 lid 2 EVRM). Van een beperking die bij de wet is voorzien is sprake, wanneer de uitlatingen van RTL onrechtmatig zijn in de zin van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek (BW), Voor het antwoord op de vraag of een uitlating in strijd is met de zorgvuldigheid die in het maatschappelijk verkeer is vereist, dienende wederzijdse belangen te worden afgewogen,

4.2. Het belang van RTL is dat zij kritische, informerende, opiniërende en waarschuwende programma's moet kunnen uitzenden. Het belang van [X] is erin gelegen dat hij niet wordt blootgesteld aan voor hem ongewenste (negatieve) publiciteit. Welk van deze belangen de doorslag behoort te geven, hangt af van de omstandigheden van het geval.

4.3. [X] is eigenaar van autobedrijf [A]. Op 18 november 2009 heeft hij een tweedehands Seat Leon met 155.000 km op de teller (hierna: de auto) aan de heer Bos verkocht en geleverd voor een bedrag van €11.700,00. Daarbij heeft hij Bos twee maanden garantie op de motor gegeven. Begin januari 2010 heeft de nokas-sensor van de auto het begeven, waardoor deze niet meer reed. [X] heeft de reparatie kosteloos verricht. Kort daarna is de auto wederom stil komen te staan, dit maal door een kapotte bobine, die door een ander dan [X] is vervangen omdat de auto op dat moment te ver bij hem uit de buurt was. Eind januari 2010 ging het motorstoringslampje branden. Bos is daarop wederom met de auto naar [X] gegaan, die het probleem met het motorstortingslampje kosteloos heeft onderzocht en – naar zijn verklaring – heeft verholpen. Ondanks die reparatie is het motorstoringslampje volgens Bos toch weer gaan branden. Hij heeft de auto daarop bij verschillende garages laten uitlezen. Uit de in het geding gebrachte diagnoserapporten blijkt dat

verschillende storingen en gebreken aan de auto zijn geconstateerd. Bos heeft de verschillende diagnoserapporten aan [X] gestuurd. In reactie daarop heeft [X] Bos bij brief van 1 maart 2010 uitgenodigd om de auto weer langs te brengen, waarbij hij heeft vermeld dat de reparaties minimaal één week in beslag zullen nemen in verband met de complexiteit en onduidelijkheid van de klacht.

Daarop heeft Bos zich gewend tot de redactie van het televisieprogramma 'Kat in de zak'.

4.4. 'Kat in de zak' is een consumentenprogramma, waarbij volgens het volgende format wordt gewerkt. Een consument die een klacht heeft overeen aan hem of haar geleverd product of dienst, krijgt in een interview met de presentator de gelegenheid om zijn of haar klacht uiteen te zetten. Vervolgens wordt gefilmd dat de consument, vergezeld door medewerkers van 'Kat in de zak', zich onaangekondigd naar de ondernemer of de instelling begeeft tegen wie de klacht is gericht. De ondernemer of de instelling wordt dan door de consument en medewerkers van 'Kat in de zak' aangesproken op de klacht van de consument. Vervolgens wordt getracht om in minnelijk overleg tot een oplossing te komen. Tot slot worden de consument en de ondernemer of medewerker van de instelling samen in beeld gebracht, waarbij zij uiteenzetten op welke wijze de klacht zal worden verholpen. De uitzendingen van 'Kat in de zak' bestaan uit meerdere korte items, waarin per item één klacht wordt behandeld.

4.5. Op 24 maart 2010 heeft een filmploeg van 'Kat in de zak' zich met Bos en diens vader naar [X] begeven voor het maken van opnamen voor het programma. RTL heeft ter zitting het gemonteerde item getoond. Naar haar zeggen was dat nog een ruwe versie, maar zij heeft verklaard dat in de uitzending op 7 april 2010 geen andere beelden van [X] of het bedrijf zullen worden getoond dan die welke in de getoonde opnamen voorkomen. Het item begint met een interview met Bos, waarbij deze de auto toont en zegt dat deze er mooi uitziet, van buiten en van binnen, maar dat de motor niet deugt. Een commentaarstem vermeldt dat [X] (niet bij naam genoemd) heeft aangeboden de auto wederom te repareren, maar dat Bos daarin geen vertrouwen meer heeft. Vervolgens wordt het autobedrijf van [X] in beeld gebracht - de naam [A] is onleesbaar gemaakt - en is te zien dat Bos en diens vader het kantoor van [X] betreden en aan [X] duidelijk maken dat zij komen in verband met de klachten van Bos over de auto. [X] antwoordt daarop dat hij met Bos tot een oplossing wil komen, maar dat hij niet wil worden gefilmd. Hij verzoekt de cameraploeg herhaaldelijk om het kantoor te verlaten, aan welk verzoek de cameraploeg uiteindelijk gevolg geeft. De commentaarstem vertelt dat Bos en [X] in overleg zijn over een oplossing van het geschil. Tot slot is te zien dat [X] met Bos en diens vader naar buiten komt en dat [X] uiteen zet tot welke afspraken hij en Bos zijn gekomen. Bos en diens vader verklaren daarbij dat zij vertrouwen hebben in een goede afloop.

4.6. [X] heeft aangevoerd dat de problemen rond de auto zich niet lenen voor behandeling in het programma

'Kat in de zak', omdat aan zijn zijde geen sprake is van bedrog of onwil. Hij stelt dat de problemen aan de auto gering van aard waren en de vervangen onderdelen goedkoop. Verder wijst hij erop dat hij een eerdere reparatie, die buiten de garantietermijn viel, kosteloos heeft verricht en dat hij Bos op 1 maart 2010, derhalve al voor de opnames, heeft aangeboden om de auto wederom kosteloos te maken. Het inschakelen van 'Kat in de zak' is volgens hem dan ook alles behalve proportioneel. Als RTL voldoende onderzoek had verricht, had zij dat ook moeten begrijpen, aldus [X].

In dat verband wordt het volgende overwogen. Anders dan [X] stelt, blijkt uit de brief van 1 maart 2010 niet dat hij de reparatie kosteloos zou verrichten.

In combinatie met het feit dat de auto kort na de verkoop aan Bos tot twee keer toe is stil komen te staan - hoe eenvoudig te verhelpen de oorzaak ook is, toch een onaangename ervaring - kan niet worden gezegd dat er voor 'Kat in de zak' geen grond bestond om aandacht aan de klacht van Bos te besteden.

4.7. Vervolgens is voor de beoordeling of de uitzending onrechtmatig jegens [X] is, van belang op welke manier hij in beeld wordt gebracht. [X] is van mening dat de wijze waarop het onderwerp wordt gebracht onrechtmatig jegens hem is, omdat de verslaggeefster van 'Kat in de zak' hem beledigend en intimiderend benaderde. RTL bestrijdt dat [X] onheus is bejegend.

In de uit te zenden beelden is niets te merken van een beledigende of intimiderende toon van de verslaggeefster. Wel is te zien dat de camera pas na herhaald verzoek van [X] is uitgezet en dat [X] zich daarover begrijpelijkerwijs opwond. Uit deze beelden komt [X] echter niet ongunstig over. Vervolgens is [X] weer te zien op het moment dat hij samen met Bos en diens vader naar buiten komt en vertelt welke - redelijke en voor Bos acceptabele - afspraken tussen hen zijn gemaakt en Bos hem de hand schudt. Al met al is de voorzieningenrechter van oordeel dat voldoende zorgvuldig in beeld is gebracht. In dat verband is nog van belang dat in het programma melding wordt gemaakt van het aanbod van [X] van 1 maart 2010 om de auto weer te repareren. Ook is van belang dat de bedrijfsnaam onleesbaar is gemaakt, zodat [X] en het bedrijf alleen herkenbaar zijn voor personen die met [X] en zijn bedrijf al bekend zijn. Vooralnog is de voorzieningenrechter dan ook van oordeel dat uitzending van de opnames geen onrechtmatige daad jegens [X] oplevert. Dat uitzending van de opnames voor [X] een zekere mate van negatieve publiciteit kan opleveren, maakt dit niet anders.

4.8. [X] beroept zich tevens op zijn portretrecht. Partijen verschillen van mening over de vraag of [X] toestemming in de zin van artikel 19 Auteurswet heeft gegeven voor de opnames. [X] bestrijdt dat hij toestemming heeft gegeven. Hij stelt voor de camera te zijn verschenen omdat hij zich daartoe gedwongen voelde, teneinde de schade te beperken door nog een positieve wending aan het publiek te laten zien. Weliswaar is voorstelbaar dat [X] bang was dat indien hij niet zelf in beeld zou verschijnen met een toelichting op de gemaakte afspraken, de uitzending voor hem on-

gunstiger zou uitpakken, maar dit is onvoldoende om van dwang te spreken. Dat [X] en Bos afspraken hadden gemaakt, zou ook in de uitzending kunnen zijn gemeld zonder dat [X] zelf in beeld kwam. Vooralnog wordt het er dan ook voor gehouden dat [X] toestemming voor de opnames heeft verleend, zodat het beroep op zijn portretrecht hem niet kan baten.

4.9. De voorzieningenrechter concludeert dat de auto kort na de aankoop herhaaldelijk motorproblemen heeft vertoond en dat RTL de klachten van Bos serieus heeft mogen nemen. De wijze waarop [X] en zijn bedrijf in beeld zijn gebracht, wordt voldoende zorgvuldig bevonden. Alleen voor personen die reeds bekend zijn met [X] en zijn bedrijf, zijn hij en zijn bedrijf herkenbaar. Bovendien wordt in de uitzending vermeld dat [X] zelf al aan Bos had aangeboden om de auto nogmaals te repareren. Verder wordt getoond dat [X] aan Bos een redelijke oplossing heeft geboden, die voor Bos acceptabel is.

4.10. De slotsom is dat de gevraagde voorziening zal worden geweigerd.

Nu op grond van het voorgaande de vordering niet toewijsbaar is, behoeft het verweer van RTL, dat de verkeerde rechtspersonen zijn gedagvaard, geen bespreking. Overigens heeft RTL ter zitting (subsidiar) aangevoerd dat gedaagde sub 4, RTL Nederland B.V., de juiste wederpartij is.

4.11. [X] zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van RTL worden begroot op:

- vast recht	€ 263,00
- salaris advocaat	816,00
Totaal	€1.079,00

De voorzieningenrechter

5. De beslissing

5.1. weigert de gevraagde voorzieningen,

5.2. veroordeelt [X] in de proceskosten, aan de zijde van RTL tot op heden begroot op €1.079,00,

5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. M. van Hees, voorzieningenrechter, bijgestaan door mr. E. van Bennekom, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 7 april 2010.